

**SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W SZCZECINIE**

z dnia 9 marca 2015 r.

w sprawie wydania opinii o przedłożonym przez Gminę Rymań programie postępowania naprawczych

Na podstawie art. 13 pkt 13 w zw. z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1113 ze zm.) oraz art. 240a ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, ze zm.) - **Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie** w osobach:

1. Jolanta Włodarek - Przewodnicząca
2. Ewa Wójcik - Członek
3. Helena Rokowska - Członek

po rozpatrzeniu uchwały Nr IV/17/15 Rady Gminy Rymań z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie programu postępowania naprawczego wraz ze zmianą dokonaną uchwałą Nr V/19/15 Rady Gminy Rymań z dnia 11 lutego 2015 r., postanawia:

pozytywnie

zaopiniować program postępowania naprawczego w latach 2015-2017

UZASADNIENIE

W dniu 12 lutego 2015 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, Zespół Zamiejscowy w Koszalinie została doręczona uchwała Nr V/19/15 Rady Gminy Rymań z dnia 11 lutego 2015 r. wprowadzająca zmiany programu postępowania naprawczego przyjętego uchwałą Nr IV/17/15 w dniu 28 stycznia 2015 r., stanowiąc całość podlegającą zaopiniowaniu przez RIO¹.

Analiza programu postępowania naprawczego na lata 2015-2017, przyjętego zgodnie z załącznikiem do uchwały Nr V/19/15, przeprowadzona przez Skład Orzekający w szczególności miała na celu ustalenie zgodności tego programu z wymogami prawnymi określonymi w art. 240a ust. 2 – 5 i ust. 7 ustawy o finansach publicznych.

W wyniku przeprowadzonej analizy Skład Orzekający stwierdził, że:

I. Program postępowania naprawczego Gminy Rymań na lata 2015-2017 spełnia wymogi określone w art. 240a ust. 2 i ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Główną podstawą realizacji programu naprawczego jest emisja obligacji komunalnych (str. 59-61) w kwocie 6 270 000,00 zł, która zostanie przeznaczona na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań długoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek

---

¹ dalej zwany: program postępowania naprawczego

(w bankach w wysokości 6 363 042,00 zł oraz w instytucjach finansowych spoza sektora bankowego w wysokości 1 290 541,00 zł). Spłatę planowanej emisji obligacji komunalnych przewidziano na lata 2018-2026. Koszty obsługi nowego instrumentu dłużnego prognozowane będą kształtowały się na poziomie 1 533 810,00 zł (co stanowi 24% kapitału podstawowego).

W 2015 r. planowany jest nadwyżkowy wynik budżetu w wysokości 1 383 583,00 zł oraz rozchody w kwocie 7 653 583,00 zł. Zatem opiniowany program naprawczy zakładający ubieganie się o emisję obligacji komunalnych w kwocie 6 270 000,00 zł odpowiada w powyższym zakresie założeniom uchwały Nr V.43.2015 Kolegium RIO z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie ustalenia budżetu Gminy Rymań na 2015 r.

Skład Orzekający przeanalizował również planowane na dzień uchwalenia programu naprawczego następujące wielkości:

- dochody bieżące, które przekraczają planowane wydatki bieżące w całym przyjętym okresie, co wskazuje na zachowanie zgodności relacji określonej w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
- spłat istniejących zobowiązań stanowiących tytuły dłużne, gdzie w 2015 r. prognozuje się nie zachowanie relacji określonej w art. 243 ust. 1 ww. ustawy.

Na podstawie art. 240a ust. 4 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może uchwalić wieloletnią prognozę finansową oraz budżet jednostki, który nie zachowuje relacji określonej w przepisach art. 242 - 244 w okresie realizacji programu postępowania naprawczego, który uzyskał pozytywną opinię regionalnej izby obrachunkowej, przy czym niezachowanie relacji może dotyczyć jedynie spłat zobowiązań istniejących na dzień uchwalenia programu postępowania naprawczego.

Zgodnie z art. 240a ust. 2 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący uchwała program postępowania naprawczego na okres nieprzekraczający 3 kolejnych lat budżetowych. Zważywszy na ww. normy prawne w szczególności odnieść należy się do tego, że choć opiniowany program obejmuje jako okres realizacji lata 2015-2017 (a więc prawidłowo 3 lata budżetowe) to zachowanie relacji wskazanej w art. 243 ustawy o finansach publicznych, planuje się osiągnąć już w 2016 r.

Skład Orzekający przypomina, że z art. 240a ust. 4 wynika, że nie zachowanie relacji określonej w przepisach art. 242 - 244 ustawy o finansach publicznych w okresie realizacji programu postępowania naprawczego (2015-2017) może dotyczyć jedynie spłat zobowiązań istniejących na dzień jego uchwalenia.

Na dzień uchwalenia programu postępowania naprawczego istnieją następujące zobowiązania Gminy Rymań stanowiące tytuły dłużne:

1. Zobowiązania wymagalne

Na dzień 01.01.2015 r. zobowiązania te stanowiły kwotę 1 389 292,53 zł, co jest zgodne ze sprawozdaniem Rb-Z za IV kwartał 2014 r.

Program postępowania naprawczego informuje (str. 42), że plan budżetu 2015 r. obejmuje kwotę ich spłaty. Można więc przyjąć, że istniejące na dzień uchwalenia programu zobowiązania wymagalne zostaną całkowicie spłacone po wyemitowaniu obligacji komunalnych w zakładanej wysokości.

2. Zobowiązania

Porównanie stanu zobowiązań w latach 2013-2014 wraz z kosztami obsługi długu (zgodnie z Rb-Z i Rb-28S) przedstawiono w tabeli:

Stan na dzień:	ZOBOWIĄZANIA OGÓLEM:	Kwota zobowiązań			Koszty obsługi długu
		długoterminowych z tyt. kredytów i pożyczek	wymagalnych	niewymagalnych	
31.12.2013 r.	11 309 158,74	7 111 864,68	1 819 044,43	2 378 249,63	307 755,64
30.06.2014 r.	9 849 820,61	8 160 298,05	0,00	1 689 522,56	154 005,71
31.12.2014 r.	11 566 198,40	8 298 172,31	1 389 292,53	1 878 733,56	296 017,18

Zadłużenie długoterminowe (zgodnie z Rb-Z) na dzień 31.12.2014 r. z tytułu pożyczek i kredytów wynosiło 8 298 172,31 zł. Wartość zaplanowanych w budżecie 2015 r. rozchodów, które Gmina Rymań zamierza sfinansować z wyemitowanych obligacji komunalnych wynosi 7 653 583,00 zł. Natomiast na koniec 2015 r. przewiduje się zadłużenie długoterminowe w wysokości 6 420 562,81 zł.

3. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów

Na dzień 31.12.2014 r. Gmina posiada zadłużenie krótkoterminowe z tytułu pożyczek i kredytów w wysokości 2 545 429,58 zł (zgodnie z Rb-Z). Z wyjaśnień programu naprawczego (str. 40) wynika, że w kwocie tej ujęty jest kredyt inwestycyjny w wysokości 1 254 889,00 zł podlegający jednorazowej spłacie do końca bieżącego roku budżetowego. Spłata przedmiotowego kredytu zgodnie z art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, podlega wyłączeniu w związku z współfinansowaniem zadania realizowanego przy współudziale środków z Unii Europejskiej. Pozostała kwota 1 290 540,58 zł stanowi zobowiązanie z tytułu przejętych wierzytelności wobec instytucji finansowej spoza sektora bankowego, która zostanie spłacona z wyemitowanych w 2015 r. obligacji komunalnych.

Skład Orzekający uznaje, że kwoty zobowiązań krótkoterminowych i długoterminowych określone zostały zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, a także ujęte w prawidłowych wysokościach w opiniowanym programie postępowania naprawczych.

II. Program postępowania naprawczego Gminy Rymań przyjęty zgodnie z załącznikiem do uchwały Rady Gminy Rymań V/19/15 na lata 2015-2017 odpowiada wymogom określonym w art. 240a ust. 3 i ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z dyspozycją art. 240a ust. 3 ustawy o finansach publicznych, program postępowania naprawczego zawiera w szczególności:

- 1) analizę stanu finansów jednostki samorządu terytorialnego (str. 15-21 i 24-35), w tym określenie przyczyn zagrożenia realizacji zadań publicznych (str. 47-48),
- 2) plan przedsięwzięć naprawczych (str. 49-62), wraz z harmonogramem ich wprowadzenia, zmierzających do usunięcia zagrożenia, o którym mowa w ust. 1 oraz zachowania określonej relacji w przepisach art. 242 - 244 (str. 66),
- 3) przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych (str. 63).

Z kolei zgodnie z dyspozycją art. 240a ust. 5 ustawy o finansach publicznych w okresie realizacji analizowanego programu postępowania naprawczego Gmina Rymań:

- 1) *nie może podejmować inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją obligacji komunalnych*
  - analizowany program potwierdza (str. 9), że w latach 2015-2017 ten warunek będzie spełniony, Gmina nie planuje żadnych nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych, co również potwierdza ustalony przez RIO budżet 2015 r.,
  - wydatki majątkowe w kwocie ogółem 924 618,00 zł (w tym: z dotacji 429 618,00 zł i wkładu własnego 495 000,00 zł) wynikają ze zobowiązań zaciągniętych w latach ubiegłych,
- 2) *nie może udzielać pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego*
  - analizowany program potwierdza, że w latach 2015-2017 ten warunek zostanie spełniony (str. 9),
- 3) *nie może udzielać poręczeń, gwarancji i pożyczek*
  - analizowany program potwierdza, że w latach 2015-2017 ten warunek zostanie spełniony (str. 41),
- 4) *nie może ponosić wydatków na promocję jednostki*
  - analizowany program potwierdza, że w latach 2015-2017 ten warunek zostanie spełniony (str. 9), gdyż wydatki na promocję nie są w ogóle planowane,
- 5) *nie może tworzyć funduszu sołeckiego*
  - analizowany program potwierdza, że w latach 2015-2017 ten warunek zostanie spełniony (str. 9), w budżecie nie planuje się wydatków z funduszu sołeckiego, ponadto Rada Gminy nie podjęła uchwały o wyodrębnieniu funduszu sołeckiego w 2015 r.,
- 6) *ogranicza realizację zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych*
  - analizowany program potwierdza, że w latach 2015-2017 ten warunek zostanie spełniony.

Skład Orzekający stwierdza po przeprowadzeniu analizy programu postępowania naprawczego Gminy Rymań, że w okresie realizacji tego programu, zgodne są jego założenia z postanowieniami uchwał: Rady Gminy Rymań Nr V/19/15 oraz Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie Nr V.43.2015.

Poza zgodnością związaną z przedstawionymi ustaleniami Składu Orzekającego, zgodność ta obejmuje:

- a) planowane dochody, w tym bieżące i majątkowe,
- b) planowane wydatki, w tym bieżące i majątkowe,
- c) planowany wynik budżetu,
- d) planowane przychody i rozchody,
- e) planowane zadania inwestycyjne (poszczególne zadania i związane z nimi wydatki),
- f) wydatki na promocję i poręczenia (brak),
- g) wydatki na pomoc finansową innym jednostkom samorządu terytorialnego (brak),
- h) wydatki na fundusz sołecki (brak),
- i) dług gminy, jego struktura (kwoty poszczególnych tytułów dłużnych) i spłaty.

Reasumując, Skład Orzekający podkreśla, że każda zmiana w 2015 r. uchwał budżetowej i w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, powinna być dokonywana z uwzględnieniem zgodności z założeniami opiniowanego programu naprawczego. Podobne podejście niezbędne jest przy uchwalaniu w okresie realizacji programu kolejnych uchwał budżetowych oraz uchwał w sprawie wieloletnich prognoz finansowych.

Stwierdzenie stosowania się organów Gminy do powyższej reguły zapewni nadzór Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie nad uchwałami organów Gminy Rymań. Monitorowanie przez RIO będą również zakładane w opiniowanym programie efekty finansowe związane z zakładanymi działaniami naprawczymi (str. 63-69), którymi są:

- ograniczenie wydatków bieżących,
- rezygnacja z podejmowania nowych zadań inwestycyjnych,
- maksymalizacja dochodów oraz zwiększenie windykacji,
- restrukturyzacja zadłużenia.

W tym stanie rzeczy postanowiono jak w sentencji.

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, od niniejszej uchwały Składu Orzekającego przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Jolanta Włodarek

